

Къмъ мира.

Безспоренъ е факта, че чешковския съюз, държейки смисла на голямата нещастия, които съпровождат войната, просто отжеланието да допринесе всичко възможно за умиротворяване на бедогубящите народи, изрази твърда мнo.о да приключи съгласението къмъ преговори за миръ. Съюзътъ самъ направи още въ декември 1916 г. официално предложение за мирни преговори. Той поддържа всички отраначи опити за миръ, въпреки дори принципите, обявени отъ Уилсонъ, не изпусна случая да заяви, че води само отбранителна война и е готовъ изигри за единъ миръ по споразумение.

Какво направи съгласението въ тая посока? То винаги е отблъсвано да даде решителенъ напредък на прохвотителни декларации за ратуване за общото чованско благо, винаги е отклонявало желанието на своите дори народи да се направи изходъ за мира. Между това нуждата отъ единъ почетенъ за двата страни миръ, отъ денъ на денъ остава поналожителна, миролюбиви изяви и тълкувания около тяхъ се повече зачестяватъ и обхващатъ народите отъ двата лагера.

Най-крупното отбитие въ развитието на въпроса за приближаването на общия миръ е подадената предъ няколко дена отъ съюзното на България австро-унгарско правителство нота къмъ всички воюващи страни за започване преговори за миръ. Като се прави прегледъ на досегашните опити въ тая посока, нотата казва: «Макаръ... и отблъснато отъ неприятеля, предложението на четворния съюзъ отъ 12 декември 1916 г. за помиряване, предизвика една нова фаза въ историята на войната. Отъ тогава въпроса за миръ се постави на разискване отъ цял святъ, и разстоянието между противоположните становища все повече намалява. До като по-рано се искаше разпокъсването на Австро-Унгария, смазването на Германия и заличаването на Турция, като европейска държава, тия искания по-късно или се видоизмениха или отхвърли изоставиха. Нащо повече, изникнаха общи принципи, върху които би могло да се дойде до едно споразумение. Общото желание за единъ миръ по спора-

зумично обхваща все по-големи кръгове и все повече се затвърдява убеждението, че, ако войната се продължи, Европа токова ще се изтощи, че ще бъде парализирана десетки години безъ ни най-малка гаранция, че ще се постигне чрезъ оръжията едно разрешение.

Резултатъ, обаче, едва ли може да се постигне чрезъ изяви отъ една трибуна къмъ друга, на които не може да се получи бързъ и прякъ отговоръ. За да се тури край на войната, трябва да се прибегне до друго оръдие, което да позволява единъ непрямъ и прякъ разговоръ между правителствените представители и само между тяхъ. Въ тия разговори може да се определятъ общите принципи за миръ. Безъ да се правятъ военни действия, разговорите могатъ да продължатъ, когато се сматра за нужно. По тая начинъ, много недоразумения биха се ототранили, нови схващания биха си пробили път. Произходения отъ сърдцата човански чувства биха наново изникнали, една по-мекка атмосфера би се създавала, и би позволила да изчезнатъ много спорове, смътани до сега неразрешени.

Всички воюващи държави на чованството, да разгледатъ съвместно всички спорове, за да се тури край на тая ужасна война.

Нотата завършва съ следното предложение: Императорското и Кралско правителство предлага, прочее, на воюващи държави да изпратятъ въ някоя неутрална страна и въ близко време делегати, за да започнатъ повзрители и незабавителни разговори по отношение основните принципи за сключването на мира. Тия делегати ще иматъ мандатъ да си обобщатъ взаимно гледаната на своята правителства върху казаните принципи и да се свържатъ свободно и искрено върху всички точки, които би трябвало да се определятъ.

Тия ноти на австро-унгарското правителство е изпратена на всички съюзни, неприятелски и неутрални държави и на Папата. Понее нотата е въ духа на изявианията на 3-та на Австро-Унгария съюзни страни, естествено, че ще бъде подкрепена отъ тяхъ. Съ същата положителностъ може да се твърди, че тя ще бъде подкрепена и отъ не-

тралните държави и отъ Папата. Остава сега на съгласението, дали да приеме протегната за миръ ржка. То не може вече уклончиво да отговаря. Нотата не засяга нито положението на военните театри, нито прави най-малкъ намекъ, че бъдещия миръ трябва да вземе предъ внимание досегашните успехи на съюзните армии. Предложението е прави като къмъ разенъ противникъ. То изхожда отъ становището, че няма победителъ, няма и победенъ. Това предложение ще има още за резултатъ ни да разове убеждението, че съгласението старателно отклонява възможенъ случай за сключването на единъ почетенъ миръ, или да затвърди това убеждение. Ако то отхвърли и това предложение, не ще остане никакво съмнение, че прокламирацията човански принципи, за които то се бори съ само единъ паразитъ, направятъ предъ истинските измерения истински празни. Тогава ще паднатъ маските на водителите на съгласението народи, които добри ще разбератъ, кой продължава войната, кой ги води къмъ самоунищожение.

Австрийското предложение само по себе си не може да не зарадва всички народи. То ще зарадва и добруджанци. То е единъ святъ лъчъ въ неопредяелото положение и на Добруджа. Съмнение не може имъ, че това предложение ще ускори разрешението на добруджанския въпросъ между съюзниците. И той трябва да се разрази, защото при евентуални преговори за миръ, съюзътъ не може да се яви съ неопределено и нееднакво изтържано гледище по него.

Щастливо съпадение е съвкупването на събора съ изявиането на миролюбивото австро-унгарско предложение. Съборътъ ще изясни за всички и, може би, въ последенъ актъ на съюзните на България държави, че единъ с нитъ за разрешението на добруджанския въпросъ.

Добруджанци не трябва да губятъ надежда въ настъпващия периодъ на тяхната борба. Тяхната делегати на съборъ каза общо веднажъ високо издигнати гласа си и настоятелно да иматъ съществено гласъ въ тая тълкувателна идеология — праведния аспектъ на Добруджа къмъ България.

Подобрените въ воен. фронтон.
Владимиръ отъ Щаба на дѣлата армии за 18 септември 1918 год

Македонски фронтъ. Въ долината на горна Шкумба върху селски селски.

Биха разпръснати отъ огъня силни неприятелски шурмови отдели. Източно отъ Черна, нашата частъ несекнована отъ противника засади отъ дѣлени въ нови позиции, на които се утвърдяватъ. Една неприятелска дружина бѣше разпръсната отъ огъня. Южно отъ Хума, нашата артилерия запази годинъ неприятелски оръдия бойни припаси. При Вардара артилерийски огънь отъ дѣлѣта страни бѣше временно по силенъ. Отъ дѣлѣта страни на Добранското езеро прѣка дѣлѣта се развила ожесточена боева. Южно и западно отъ Добранъ, слѣдъ тридневна най силна артилерийска подготовка, прѣзъ време на която противникъ вѣтрѣла повече отъ 250,000 разкопанъ; ени о-варядъ, около три английски и двѣ грѣлни дѣлѣта атакуваха въ глѣти маси и сполучиха въ нѣколко мѣста да проникнатъ въ нашѣта прѣдѣла позиция, но контра-атакувани редвага отъ нашата храбра пѣхота, при отличното съдѣлѣтвенѣ артилерията, бѣха отхвърлени отъ всички мѣста. Като възставаха по бойното поле много убити и ранени. Повече отъ 500 души пералени пѣхотници, англичани и грѣци, съ много оръжия и др военни материали останаха въ наши рѣцѣ. Едно-временно съ тѣзи дѣлѣта, сѣвероизточно отъ езерото, една грѣлна дѣлѣта настѣпиха къмъ позицията ни, слѣдъ като бѣше допусната да се приближи достатъчно, бѣде обхваната отъ огъня на артилерията ни и разпръсната съ големи загуби, като остана въ наши рѣцѣ пѣхотници. Источно отъ Черна, германски ескадронъ Фелдшеръ опечели своята 17-а побѣда въ въздуха.

Съюзнически свѣдѣния.

Берлинъ. Отъ Лаврентий до Сима авличани и французъ предприеха нападение по единъ доста широкъ фронтъ. Опитъ на неприятелските войсковѣ части да вѣтрѣдатъ между Хаврикуръ и Омивонъ бѣде оуетенъ чрезъ контра-атака. Нападенията на противника по останалѣ части на фронта пропаднаха. Ние се биемъ на всички западно отъ нашѣта стари позиции.

Цариградъ. На Палестинския фронтъ, въ зѣдѣржени участѣкъ, при Месине, артилерийска дѣлѣта отъ дѣлѣта страни. Силитѣ разунаватели отхвърлени на неприятеля бѣде прѣгонени. Сѣверо-западно отъ Мендоса разунаватели на неприятеля бѣде отбити. Единъ английски аеропланъ бѣде сваленъ надъ нашѣта линия, съпѣла му, състоюща се отъ два английски ескадри бѣде пѣлени. Вчера бѣде сваленъ и единъ неприятелски самолетъ, съпѣла на който бѣде нѣмѣръ мѣртвъ.

Неприятелски свѣдѣния.

Цариградъ. Пѣдъ два французски войсковѣ дѣлѣта на сѣверѣ съ британската армия, напреднаха наново въ областта западно отъ Селангитъ, между Холмонъ и Де Градъ Елгитъ, на единъ фронтъ бѣдъ 10 км. Въ прѣдѣла отбранѣта отъ противника на Германия, ние напреднахме 2 км. Грѣтъ Сави и Хонтонъ — Де — Елеръ паднаха въ наши рѣцѣ. Ние вземѣ нѣколко стѣпѣни пѣхотници. На сѣверѣ отъ Ела ние продължихме напредването си източно отъ Кум. Силитѣ контра-атаки на германцѣтъ, източно отъ Азманъ, бѣде отбити.

Въ интервю, дадено на „Газета Букурещи“ отъ бесарабския министър Чухурянъ се оказва, че поради дошата ромънска администрация, не може да стане дутоиното съединение между Бесарабия и Румъния. Селскитѣ имали основание да намиратъ сегашния режимъ ш-дичи отъ монархически или руски режимъ и отъ болшевишкиски. Огньоизително аграрния въпросъ и брателното право, наследството е сжщо недоволно отъ Румъния. Чухурянъ казва, че Стере, разчлененъ отъ това, к-то става въ Бесарабия, се отеглялъ и неже въ негома дѣятелно участие въ бесарабското движение. Чиновиците отъ Добруджа, горня долини, сж отпращали до парламента едно изложение, въ което посочватъ мерзостта, въ която сж изпаднали понеже сж послѣдвали войскитѣ протеглянето имъ. Тѣ искатъ помощ отъ парламента, защото иначе риску

нали да загинат заедно с семействата си.

Кой е и чий е законът за амнистията.

Камарата гласува внесените от парламента инициативи по законопроекта за амнистия. При разсъждаването депутатът — остринът Патришкану посочил, че, ако този закон идва по околностите, а не по инициативата на правителството, причина е краля, който е подписал указа за обявяване войната и този за ратификация на мира, сега изпада в непослдователност, като отказва амнистията. Възреша Маргилманъ признава, че краля е, който главно отказва да посме инициативата за амнистия. По този повод Маргилманъ приподробил обстоятелствата да се мисли по въпросите от външна политика и осъдил силно поведението на либералната преса. »Позволява ли на нашето положение, сазва той, едно подобно поведение? Отъ една страна война, която не се знае кога ще се свърши, а отъ друга враждебни погледи на външния неприятел. Нека оставим обвинението за подбери времена. При най малка промяна по фронтовете, има хора, които забесат положението на герои и пропори и като чели нарочно искат да опровергават страната.

Ромънският престолонаследник избягалъ.

Севастополъ. Вчерта пристигна въ Киевъ съобщение, споредъ което ромънският престолонаследникъ избягалъ отъ Ромъния, поради една любовна история. Предполага се, че по настоящемъ той се подвизава въ Одеса.

ИЗЪ ЧУЖБИНА

(В. Т. Агенция радиотелеграма).

Испанско-германският инцидентъ изгладенъ.

Вина, 19 септември. Пълното опоразумение между Германия и Испания придотом. Всички недоразумения сж изгладени. Ототзивитъ на Германия дадоха поводъ да се прояви волята на испанското правителство за неутралитетъ.

Следипонитъ Щати отговарятъ на австро-унгарската нота.

Вашингтонъ. Отговорътъ на Следипонитъ Щати по австро-унгарската нота за миръ биде приложенъ въ вторникъ посли обядъ на шведския пълномощенъ министъръ за прѣвръщането му въ Виена.

»Райтеръ« съобщава, че министъръ Ласингъ заявилъ, какво отговора на австро-унгарската мирна нота е билъ даденъ половинъ часъ следъ получаването на същата. Върмната, сж която послѣдна отговора показва, какъвъ може да бжде той.

Украйна съгласна сж Австро-Унгария

Севастополъ. Украинския министерски съветъ е рѣшилъ да съобщи на неутралитетъ и воюващи държави, че Украйна се напълно присъединява къмъ австрийската нота за миръ.

България и Украйна.

В. »Последне Киевски Новости« въ брой си отъ 18 т. м. печата специална отатия подъ заглавие: »Украйна и България«, отъ която заслужава да се привѣдятъ следипитъ пасажъ: Украйна има вече пѣрни отзивици и между тяхъ България въема изключително мѣсто. Сж нея Украйна е свързана сж най-тѣсни исторически връзки. България ни даде първипъ просвѣтителни. Самостипнитъ държавенъ животъ въ българското царство сж общитъ унищожени отъ една чужда сила, както и живота на великото Киевско княжество. Българскитъ народъ сжщо като украинскитъ изпитва гнетъ и

насилие и изнури въ таа борба своитъ сили и оловитъ национални богатства. България възкръсна го-рано отъ Украйна за самостоятелъ държавенъ и културенъ животъ. Сега ще се пробуди отъ държавното бѣтме и Украйна. Напълно понятно е че обличението на тѣхъ два народа трѣбза да носи характеръ на особена искреностъ и особена задушненостъ.

Сближеностетъ между Украйна и България е провинната отъ дълбоко чувство на братство и, ако въобще може да се говори за искрени братски отъножи между народитъ, то именно въ дадения случай имаме прѣдъ себе си такъвъ единъ отънож. Миналитъ демократически сѣдбини на двата народа достатъчно сж ги убѣдили въ необходимостта отъ тѣсно единение. Кой знае какво крие бждещето? Кой знае какви изпитания прѣдстоитъ още на Украйна и България. Нито българитъ, нито ние не трѣбза да забравимъ, че на балканитъ още има горителенъ материалъ; има почва за политически и национални разори и трѣбза да бждемъ готови да противопоставимъ на тѣхъ възможна бждеща борба обединената воля на българския и украинския народъ. Ние не можемъ да не вземемъ въ внимание особено факта, че на жтѣ на сближенето между България и Украйна лежи Ромъния, позицията на която и къмъ Украйна сж остава неуяснена и колкото по-траенъ бжде отъножѣтъ между Украйна и България, толкова по-леко ще се изотвигне отъгласнение отъ Ромъния.

Хроника

Оксонския Кралъ въ София. На 15 т. м. въ София е пристигналъ Оксонскитъ Кралъ Фридрихъ Августъ III. Посрѣщането му е отахало по сжщата програма, както и баварския кралъ. Саксония е трета по голѣмина и права държава въ Германската конфедерация сжлъдъ Пруссия и Бавария. Тя е най-гъсто населената и най-индустриалната страна въ Европа.

Избрани делегати. До 15 септември т. г. за втория Добруджански Народенъ съборъ сж избрани съ всеобщоголасоподаване 317 делегати, отъ които 284 сж отъ зоната на кондоминиума (Сѣверна Добруджа) и 34 отъ териториите, ототжипена на България по Букурещкия договоръ. 284 делегати сж българъ, 34 — ромъни, 20 липовани, 8 — нѣмци, 15 — турци, 3 — татари, 1 — ерменецъ и 1 — италианецъ. По околни делегатитъ отъ Сѣверна Добруджа се разпѣдѣлятъ така: 1) отъ Тулчанска околия 36 българъ, 2 ромъни, 6 липовани, 3 малоруси, 1 ерменецъ, 1 нѣмецъ, 1 турчинъ и 1 италианецъ, всичко 51; 2) отъ Бабадѣвска околия — 35 българъ, 2 ромъни, 7 липовани, 1 ерменецъ, всичко 49; 3) отъ Мачинска околия — 19 вълзари, 10 ромъни, 3 липовани и 6 турци, всичко 38; 4) отъ Исакчанска околия — 23 българъ, 11 ромъни, 3 малоруси и 1 турчинъ, всичко 38; 5) отъ Кюстендилска околия — 20 българъ, 1 ромънъ и 2 липовани, 4 нѣмци, 1 турчинъ, всичко 28; 6) отъ Кожлешанска околия — 41 българъ, 4 ромъни, 2 липовани, 2 руси, 3 нѣмци и 3 турци, всичко 55; 7) отъ Хирсовска околия — 3 българъ и 3 ромъни, всичко 6; 8) Меджидийска околия — 7 българъ, 1 ромънъ и 2 татари, всичко 10.

Въ градовете е избранъ по 1 делегатъ на всеки 200 семейства, а въ солата — на всеки 100. Избравитъ делегати отъ зоната на кондоминиума прѣдотавѣляватъ 33,400 семейства или около 200,400 жители. За изберитъ, отахали сжлъдъ 15 септември, ще се дадатъ допълнителни свѣдения.

Разиптени телеграми. Женското благотворително дружество въ Бабадѣвска околия е помолило разрѣшение отъ Н. В. Княгиня Евдокия, д-рето да носи нейното име. По този поводъ, сж разиптени следипитъ телеграми: София — Двореца. Нейно Цар-

ско Височество княгиня Евдокия. Общото събрание на новоосвободително женско благотворително дружество въ Бабадѣвска околия акламация рѣши, щото дружеството да носи свѣтлото име: на Ваше Царско Височество. Най-покопнотимъ Ваше Царско Височество, щито благотворителна дѣйностъ служи за примѣръ на война българка, да въеме подъ моцната си закрала на шето дружество, което си постави за задача да подпомага възждането на българска култура и просвѣта въ тоя жтѣ на новоосвободена Добруджа. Прѣдседателка М. Ив. Ганева Секретарка: Борлакова

Г-жа М. Ив. Ганева. — Бабадѣвска. Трогната отъ направената ѣ честь Нейно Ц. Височество Княгиня Евдокия ме натовари да въ съ-бща, че тя прѣема съ благодарностъ, щото новоосвободително Ви благотворително д-во да носи нейното име. Н-тъ на кабинета Д-бровицъ.

Заплата въ храна. На ония добруджанци, които ходиха на жетва въ Добричско и Балчишко и не вземаха възнаграждението за труда си, понеже го искаха въ натура — въ храна, е разрѣшено да отидатъ и да донесатъ храната си, отига само да се снабдятъ съ нуждитъ открити мѣстове.

Гроздоберъ. Гроздоберѣтъ на нѣкомъ мѣста въ Сѣверна Добруджа за почва Макаръ още понапълно оздрѣл, селипитъ бързатъ да си бератъ козата, защото не могатъ да ги опазятъ отъ разпѣляване.

Митнически персоналъ въ Добруджа. Министерството на Финанситъ е подипсало вече заповѣдъ за назначаване персоналъ въ новооткрититъ митници въ Сѣверна Добруджа.

Петрола подъ възбрана. По прѣдпожѣние на Дирекцията на С. Г. и О. П. министерскитъ съветъ е постановилъ петрола да се турне подъ възбрана.

Закрито бюро. Бюрото на Българската народна банка въ Букурещъ се закрива. Службата по обмина на лемъ сж български левове ще се извършва отъ Банъа Женераля Романа върху която е възложена таа служба. Банката е кореспондентъ на Българската Народна Банка. Касовата служба за Ромъния ще се извършва отъ клона на Българската Народна Банка въ Русе.

Цѣната на изветия у-тъ. Комендантството е нормирало у-тъ, що се получава отъ мелницитъ, мо цѣни: жетено брашно 1.16 лв., ржжено 90 ст. ечемичено 1.05 лв., и царевичено 85 ст. Обипната ще раздава брашното отъ у-ма 8 ст. повече.

»Брашно или зърсени храни, докарани на мелницитъ безъ забѣлжия отъ обипната за количеството и взетия у-тъ, ще се конфискуватъ«. Тѣхъ гласи заповѣдъта.

Книжипина. Получи се въ редакцията:

1. Temoignages Romains sur la question de la Dobroudja. Le professeur Dr St. Romancsi et le Dr I. Penacov. Книгата е написана на два езика — ромънски и ерменски и съдържа най-важипитъ документи, сж които ромънитъ устѣпѣняватъ, че Добруджа е българска страна, която насмла имъ се възграпи прѣвъ 1878 год. отъ международнитъ сѣдѣмъ въ Берлинъ.

Степански прѣгледъ и Домѣкинство. Мѣсочно мѣлостроено списание за стопанство, търговия, общественъ животъ и книжипина, год. VI, бр. 6. Мото на списанието е: »Въ земледѣието, прѣди всичко, лежи нашата сила и бждещето«.

Абонамента на в. Добруджа за година 16 лева за 6 мѣсеца 8

Добруджанската организация въ София се помещава улица »Гурко« № 16. телеф. 368.

Библиотека „ДОБРУДЖА“, издания на народоспомагателния фондъ „ДОБРУДЖА“.

Изпѣдали сж до сега следипитъ книги отъ библиотека „Добруджа“:

- № 1 Историческитъ права на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ 2-00 л.
- № 2 Добруджа и нашето възраждане (културно-исторически издирвания) отъ Ст. Чилингировъ 5-00 л.
- № 3 Кюстендилското пристанище отъ Д-ръ Пеняковъ 1-50 л.
- № 4 Меморъ отъ Центр. Добр. Съветъ 1-50 л.
- № 5 Ромънскитъ мѣстности надъ отвлѣченитъ добруджанци въ Молдова, подъ уредбата на Драгомиръ Пачовъ и Д. В. Кадевъ 2-20 л.
- № 6 Стари и нови паметници въ Добруджа, (художествено-этнографиченъ етюдъ) отъ Ив. Енчевъ Видю 12-00 л.
- № 7 Стефанъ Караджа (животиписенъ етюдъ) отъ Ст. Чилингировъ . 2-00 л.

Други издания на фонда:
Портретъ-картина на СТ. КАРАДЖА ц 2-50 л.
Картина сж сж КИРИЛЪ и МЕТОДИЙ по оригинала на художника Ив. Енчевъ-Видю ц 6-00 л.

Поръчки за книгитъ отъ библиотеката и другитъ ѣ издания се отпращатъ до управлението на Народоспомагателния фондъ „Добруджа“, ул. „Гурко“ № 16 — София, телеф. 368 или до дружество „Книжипина“ ул. „Василъ Левски“ — София, телеф. 1609. Въ Бабадѣвска при книжарницата на фондъ „Добруджа“.

Въ България при всички книжарници.

За гр. Добричъ!

Въ вѣстникарската агенция „Курьеръ“ на Ненко Н. Вакърджиевъ ул. Мария Луиза, № 9 въ гр. Добричъ се прекематъ абонати и обявения за всички български вѣстници и списания.

Цѣни и условия най-изкопни.
2—10 Отъ Агенцията.

ВЪЛГАРЧЕ Год. II, Кн. I-ва

Изпѣве отъ печатъ и се разпраща на абонатитъ. Чрѣвъ избраното оздрѣжане г. г. учителитъ въ Добруджа ще улеснатъ омота национална задача, да възбудятъ и възпитатъ у дѣцата чувство на привързаностъ и обипъ къмъ общото отечество — България.
— Цѣна 5 лева отъ календарче. —
Покани се изпращатъ. 4—4
Адресъ: София, п. ч. Ч. Д-жамия, № 6

Учителѣ,

печататъ се ЧИТАНКИ за II, III и IV отѣлениа отъ народенъ учителъ.

Удобрени отъ Министерството на народното просвѣщение.

Прѣгледатъ ги прѣди да удобрите други. Букварѣтъ и I-а читанка отъ М. Господиновъ и М. Д. Николовъ, се печататъ трето издание.

Книгоиздателство ХР. ТРЪНКОВЪ — София, »Бул. Дондуковъ“ № 61.

ВАЖНО ЗА ТЪРГОВЦИТЕ въ гр. Добричъ!

Инакъ за продажба въ агенцията сж СТАРИ ВѢСТНИЦИ около 500 килограма. Продажба: до 10 кг. по 4 лв. килограма, отъ 10 пачетъ, по 3 лева кг. Споразумение: въ вѣстникарската агенция „КУРИЕРЪ“ на Ненко Н. Вакърджиевъ, ул. „Мария Луиза“ № 9 въ гр. Добричъ. 3—10

ДИРЕКТОРЪ ДРАГОМИРЪ ПАЧОВЪ